

Årsredovisning 2022

Folktandvården

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	4
1.1	Viktigaste händelserna	5
2	Verksamhet	5
2.1	Mål från regionfullmäktiges budget	5
2.1.1	Den medicinska kvaliteten ska öka och den organisatoriska effektiviteten förbättras	6
2.1.1.1	Hållbar utveckling	6
2.1.1.1.1	Verksamhet i balans	7
2.1.1.1.2	Processororienterat arbetssätt	8
2.1.1.2	Ledande universitetstandvård	8
2.1.1.2.1	Sahlgrenska Life	9
2.1.1.3	Detaljstyrning av hälso- och sjukvården ska ersättas av tillsitsstyrning. Mer ansvar, makt och befogenheter ska decentraliseras till första linjens chef	9
2.1.2	Invånarnas tillgång till den vård de behöver ska öka	10
2.1.2.1	Ökad marknadsandel	10
2.1.2.2	Invånarnas tillgång till digitala vårdformer ska öka, liksom verksamhetens användning av digitala lösningar	12
2.2	Strategi för hälso- och sjukvårdens omställning	12
2.3	Produktion	13
2.4	Kvalitet och patientsäkerhet	13
2.4.1	Kvalitet	13
2.4.2	Patientsäkerhet	14
2.5	Regiongemensamt	14
2.5.1	Miljö	14
2.5.1.1	Resurseffektivt och giftfritt	15
2.5.1.2	Låg klimatpåverkan	15
2.5.1.3	Främjad biologisk mångfald och hållbara ekosystem	15
2.5.1.4	Miljöledningssystem till 2025	16
2.5.2	Social hållbarhet	16
2.5.2.1	God hälsa och välbefinnande	16
2.5.2.2	Jämlikhet och lika rättigheter	16
2.5.2.3	Tillit, trygghet och delaktighet	17
2.5.2.4	Arbetssätt och integrering i VGR:s huvudprocesser	17
2.5.3	Säkerhet och beredskap	17
2.5.4	Intern kontroll	18
2.6	Uppföljning av verksamhet som lämnat över till privata utförare	18
2.7	Folk tandvårdens egna mål	18

2.7.1	Skillnader i livsvillkor och tandhälsa ska minska.....	18
2.7.1.1	Friskare patienter.....	19
2.7.1.1.1	Folktandvården 2030.....	19
3	Medarbetare.....	20
3.1	Mål från regionfullmäktiges budget.....	20
3.1.1	Skapa attraktiva arbetsplatser och förbättra möjligheterna till karriär- och kompetensutveckling.....	20
3.1.1.1	Rätt kompetens.....	20
3.1.1.2	Ett stärkt chefskap och implementering av tillitsstyrning.....	21
3.2	Hälsa och arbetsmiljö.....	22
3.2.1	Arbete mot kränkande särbehandling och trakasserier.....	22
3.3	Personalvolym och personalstruktur.....	22
3.4	Arbetsmarknadsinsatser.....	23
3.5	Företagshälsovård.....	23
4	Ekonomi.....	23
4.1	Resultat.....	25
4.1.1	Verksamhetens intäkter.....	26
4.1.2	Verksamhetens kostnader.....	26
4.2	Eget kapital och obeskattade reserver.....	27
4.3	Investeringar.....	27
5	Bokslutsdokumentation och noter.....	28

Bilagor

Bilaga 1: Kopia av NOTV0 202212

Bilaga 2: Kopia av RR BR FA 202212

Bilaga 3: Slutversion - Slutrapport Folktandvården 2030

1 Sammanfattning

Verksamhet

Folktandvården står inför stora utmaningar, såsom en ökande befolkning med en demografisk utveckling där antalet äldre ökar och andelen i arbetsför ålder minskar, urbaniseringen, ökad konkurrens från privata aktörer och ökade kostnader. Under de senaste tre åren har verksamheten även påverkats mycket av pandemin genom bland annat en ökad sjukfrånvaro. Trots detta har verksamheten, i stora delar, lyckats leverera ett gott resultat under 2022.

Vi ökar den medicinska kvaliteten och förbättrar den organisatoriska effektiviteten genom att nå de långsiktiga målen Hållbar utveckling och Ledande universitetstandvård. Planerade aktiviteter 2022, såsom att nå en verksamhet i balans, att införa processororienterat arbetssätt, att medverka i Sahlgrenska Life och att införa tillsitsstyrning, har genomförts. Samtliga mål för planerade aktiviteter har uppnåtts, förutom nöjd student-index, där studenternas kliniska undervisning påverkats av pandemin. Bland positiva utfall kan nämnas en fortsatt minskning av skillnader i tandhälsa, att nästan samtliga kliniker genomfört riskbedömningar avseende kemiska riskkällor samt ett stabilt ekonomiskt resultat.

För att nå regionfullmäktiges mål om att invånarnas tillgång till den vård de behöver ska öka, arbetar förvaltningen för att nå det långsiktiga målet Ökad marknadsandel. Planerade aktiviteter 2022, såsom att utveckla och öka antalet digitala vårdmöten och införa digitala kallelser har framgångsrikt genomförts. Vi arbetar dessutom med ett flertal aktiviteter för genomförandet av strategin för hälso- och sjukvårdens omställning. Tillgängligheten för prioriterade patientgrupper är mycket god inom såväl allmän- som specialisttandvård. I patientgrupper med lägre prioritet finns dock en andel försenade kallelser mer än tre månader i framför allt specialisttandvården. Detta är till stor del en effekt av en ökad sjukfrånvaro under pandemin samt bemanningsbrist.

Folktandvården minskar skillnader i livsvillkor och tandhälsa genom att nå det långsiktiga målet Friskare patienter. Planerade aktiviteter, såsom att ta till vara förslag från utvecklingsprojektet Folktandvården 2030 har genomförts och resulterat i framtagande av handlingsplaner för att utveckla digitala vårdmöten, resurstandvård och karriär- och utvecklingsmodeller. Av uppsatta mål för 2022, nåddes andel friska patienter men inte antal frisktandvårdsavtal vilket troligen är en effekt av att vi under pandemin undersökt färre nya kunder.

Medarbetare

Kompetensförsörjning är Folktandvårdens, liksom de flesta andra branschers och organisationers största utmaning under många år framåt. Förutom ovan beskrivna utmaningar, genomgår vi en generationsväxling i många yrkesgrupper. Under året har antalet nettoårsarbetare minskat och bristen på tandhygienister ökat, liksom lönekonkurrensen från privata aktörer. Dessutom har verksamheten fortsatt haft en högre sjukfrånvaro än normalt.

Genom att arbeta för att nå Folktandvårdens långsiktiga mål Rätt kompetens, skapas attraktiva arbetsplatser och förbättrade möjligheter till karriär- och kompetensutveckling. Under året har ett flertal aktiviteter genomförts, såsom att tydliggöra och kommunicera arbetsgivarvarumärket, utveckla det systematiska arbetsmiljöarbetet och implementera tillsitsstyrning. Arbetet med uppgiftsväxling och rekrytering av nya kompetenser fortsätter. Bland annat prövas ny kompetens i form av fem hälsopromotörer som arbetar på kliniker med hög andel mindre barn med mycket

karies.

Andelen medarbetare som inte upplever negativ stress i arbetet ligger på samma nivå som 2021. Andelen medarbetare som rekommenderar Västra Götalandsregionen som arbetsgivare har minskat från 2019 med 7 procent.

Ekonomi

Folktandvårdens resultat 2022 var +49,4 mnkr, vilket bedöms som mycket gott inte minst med hänsyn till minskad bemanning att pandemin fortfarande påverkar verksamheten genom hög sjukfrånvaro hos både medarbetare och patienter.

1.1 Viktigaste händelserna

I Årsredovisningen finns många viktiga uppdrag och mål redovisade. Följande händelser är fler exempel på Folktandvårdens arbete, där vi under året har:

- Tydliggjort en gemensam bild med beskrivning av vår vision, mission, för vilka vi finns till, våra uppdrag, kultur, position, kundlöfte samt framgångsfaktorer. Dessutom har vi påbörjat arbetet med att utveckla och förtydliga vårt arbetsgivarvarumärke.
- Genomfört en kampanj för att stärka vår position i tandvårdsbranschen som hälsofrämjare och att vi finns för alla, genom hela livet. Tillsammans, för alla stunder.
- Infört nya arbetssätt, såsom digitala kallelser, digitala vårdmöten, digitala scannrar, FTV Online och lördagsöppet.
- Utvecklat nya samarbeten mellan klinikerna, för att gemensamt hjälpas åt att klara våra mål och uppdrag. Ett sådant exempel är Söder-dagen som genomfördes inom ett av våra allmäntandvårdsområden.
- Prövat arbetsväxling, exempelvis från tandvårdspersonal till hälsopromotörer i syfte att bidra till bättre hälsa och minska skillnader i hälsa i socioekonomiska områden, samt att avlasta vårdpersonalen.
- Avslutat FTV 2030, ett stort utvecklings- och framtidsprojekt vilket gett oss ovärderliga kunskaper för att möjliggöra en omställning av verksamheten, med sikte på år 2030.
- Genomfört Ledardagar för att, tillsammans med alla chefer och ledare, skapa en gemensam helhetsbild om nuläget och vår riktning framåt.
- Startat upp en ny kontinuerlig kundenkät
- Etablerat en samverkan mellan kommunen och Folktandvården, där tandhygienister integreras i kommunal verksamhet (TAIK) så att förebyggande insatser och goda munvårdsrutiner säkras för vår äldre befolkning inom kommunal omsorg.

2 Verksamhet

2.1 Mål från regionfullmäktiges budget

Västra Götalandsregionens viktigaste styrdokument är regionfullmäktiges budget. Ur Budget 2022 har tre **prioriterade mål för 2022-2024** och tre **fokusområden 2022** bedömts som tillämpliga för tandvårdsstyrelsen och Affärsplan 2022. Dessa är:

1. Den medicinska kvaliteten ska öka och den organisatoriska effektiviteten förbättras (2.1.1)
 - Detaljstyrning ska ersättas av tillitsstyrning. Mer ansvar, makt och

- befogenheter ska decentraliseras till första linjens chef
2. Invånarnas tillgång till den vård de behöver ska öka (2.1.2)
 - Invånarnas tillgång till digitala vårdformer ska öka, liksom verksamhetens användning av digitala lösningar
 3. Skapa attraktiva arbetsplatser och förbättra möjligheterna till karriär- och kompetensutveckling (3.1.1)
 - Ett stärkt chefskap och implementering av tillitsstyrning

Tandvårdsstyrelsen har dessutom kompletterat med ett eget formulerat mål:

4. Skillnader i livsvillkor och tandhälsa ska minska (2.7.1)

De prioriterade målen kopplas till Folktandvårdens **långsiktiga mål** samt **fokusområden 2022**.

2.1.1 Den medicinska kvaliteten ska öka och den organisatoriska effektiviteten förbättras

● Målet kommer att uppnås/Målet är uppnått

Bedömningen baseras på nedan indikatorer och aktiviteter.

2.1.1.1 Hållbar utveckling

2022	Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022	Målvärde FTV 2027
●	Resultatmarginal före avkastningskrav, eget kapital och resultatdelning	4,8 %	5,3 %	3,5 %	4,5 %
●	Skillnader i tandhälsa, procentenheter	34	33	32	27
●	Riskbedömning av kemikalier - arbetsmiljö		91 %	40 %	100 %
●	Andel digitala kallelser	53 %	81 %	70 %	90 %
●	Antal digitala vårdmöten		5 966	5 000	10 %

Resultatmarginal före avkastningskrav, eget kapital och resultatdelning: Ekonomiskt resultat i relation till omsättning exklusive kostnader för avkastningskrav, kostnader hänföra till eget kapital och kostnader före resultatdelning.

Skillnader i tandhälsa: skillnaden mellan de kliniker med högsta respektive lägsta andelen kariesfria sexåringar ska minska, mätt i procentenheter.

Riskbedömning av kemikalier - arbetsmiljö: andelen klinker som genomfört riskbedömning.

Andel digitala kallelser: andelen digitala kallelser i relation till antalet kallelser totalt.

Antal genomförda digitala vårdmöten: antal vårdmöten som genomförts med stöd av digital teknik.

Uppföljningskommentar Hållbar utveckling

Hållbar utveckling handlar om att säkerställa goda livsvillkor för alla människor nu och

i framtiden. Människan i centrum, ekologin som sätter ramarna och en sund ekonomi är alla förutsättningar och medel för hållbar utveckling. Genom att ta hänsyn till både de sociala, miljömässiga och ekonomiska aspekterna i alla beslut och processer skapas ett långsiktigt värde för medarbetare, kunder, samhälle och miljö.

Ett positivt resultat över tid skapar ekonomisk stabilitet som gör att vi klarar förändringar i ett kort perspektiv. På så vis möjliggörs satsningar av engångskaraktär utan stor inverkan på ordinarie verksamhet. Ur många perspektiv driver Folktandvården utvecklingen i branschen och har högt uppsatta långsiktiga mål för att nå visionen. För att genomföra detta krävs finansiering som i huvudsak skapas inom den egna organisationen. I arbetet med att säkerställa en stabil ekonomi målsätts och följs den ekonomiska utvecklingen såväl på verksamhetsområde som på kliniknivå - våra klinikers ekonomiska resultat är grunden för en stabil ekonomi. Målet är att hela organisationen fortsatt präglas av hög ekonomisk medvetenhet och att vi tillsammans skapar ett hållbart utvecklingsutrymme. Utfallet för 2022 blev 5,3 procent och därmed nåddes det uppsatta målet på 3,5 procent.

Folktandvårdens mål är att andelen kariesfria sexåringar i hela regionen ska öka, medan skillnaden mellan de kliniker som har den högsta respektive lägsta andelen kariesfria sexåringar ska minska. 2021 var denna skillnad 34 procentenheter. Målet för 2022 sattes till att skillnaden ska minska till 32 procentenheter, utan att medelvärdet i regionen sjunker. Uppföljningen för 2022 visar att detta mål nästan uppnåddes (33 procentenheter), samtidigt som medelvärdet ökade från 80,5 till 81,4 procent kariesfria 6-åringar. De insatser som pågår i detta arbete beskrivs i Folktandvårdens folkhälsorapport.

Folktandvården använder ett stort antal kemiska och medicintekniska produkter och arbetar därför aktivt med kemikaliefrågor. Under 2022 har riskbedömningar av kemiska riskkällor genomförts och godkänts på 91 procent av klinikerna och enheterna.

Införande av digitala kallelser och digitala vårdmöten är två exempel på hur Folktandvården arbetar för att nå regionfullmäktigesfokusområde att invånarnas tillgång till digitala vårdmöten ska öka, liksom verksamhetens användning av digitala lösningar. Under 2022 har andel digitala kallelser uppgått till 81 procent och överskred årets mål om 70 procent. Under året genomfördes 5 966 digitala vårdmöten, vilket överträffade årets mål om 5 000 möten.

2.1.1.1.1 Verksamhet i balans

Under 2022 planerades ett antal aktiviteter genomförts för att nå en verksamhet i balans och bidra till God vård, såsom: (1) Öka tillgängligheten till specialiserad vård och behandling genom att bland annat utveckla en gemensam kö per specialitet och genomgång av befintliga remissköer, (2) Behålla och utveckla nya resurseffektiva arbetsätt, exempelvis digitala vårdmöten och konsultationer på distans samt (3) Insatser kopplade till fördjupad analys av förhöjd sjukfrånvaro.

Uppföljningskommentar

1. I specialisttandvården har under 2022 genomförts en genomgång av remissköer, i syfte att säkerställa korrekt antal väntande och på sikt bidra till en ökad tillgänglighet. Med nuvarande journalsystem saknas dock tekniska möjligheter att utveckla en gemensam remisskö, vilket är en av anledningarna till att beslut fattats om att genomföra en upphandling av ett alternativt journalsystem för Folktandvården.
2. Nya arbetsätt avseende digitala vårdmöten, digitala kallelser och digital

- avtrycksteknik har framgångsrikt startat upp under året.
- Under året har aktiviteter genomförts för att sänka sjukfrånvaron som föranletts av pandemin. Efter analys har aktiviteterna koncentrerats till det systematiska arbetsmiljöarbetet med fokus på den organisatoriska och sociala arbetsmiljön för såväl chefer som medarbetare. En närmare redovisning av insatserna sker under avsnittet "Hälsa och arbetsmiljö" 3.2.

2.1.1.1.2 Processororienterat arbetssätt

Folktandvården arbetar med att utveckla ett mer processororienterat arbetssätt. Syftet är att åstadkomma en tydligare struktur, i första hand på förvaltningsövergripande nivå. Baserat på våra uppdrag har tre huvudprocesser identifierats - bedriva tandvård, genomföra folkhälsoinitiativ och bedriva utbildning, forskning och utveckling. Dessutom definieras relevanta lednings- och stödprocesser.

Ett processororienterat arbetssätt underlättar arbetet med kvalitetsdriven verksamhetsutveckling genom att intressenternas behov, krav, önskemål och förväntningar identifieras. Folktandvårdens prestationer kommer därefter att utvärderas i relation till intressenterna.

Uppföljningskommentar

Med utgångspunkt från Folktandvårdens uppdrag är tre huvudprocesser och flera stöd- och ledningsprocesser identifierade och har beskrivits. Samtliga identifierade processer har tilldelats processägare och arbete pågår med att kartlägga och beskriva ett urval av delprocesser. Tandvårdsledningen har under året haft ett extra fokus på att lyfta processororienteringen i olika relevanta frågor. Under året har Folktandvården även fått tillgång till ett systemstöd och arbetet med att dokumentera och synliggöra processerna har påbörjats.

2.1.1.2 Ledande universitetstandvård

2022	Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022	Målvärde FTV 2027
◆	Nöjd student-index	79 %	81 %	85 %	92 %
●	Handledare med pedagogisk kompetens inom grundutbildning, andel	91 %	86 %	85 %	90 %

Nöjd student-index: Andel studenter som uppger sig vara nöjda med den kliniska delen av utbildningen. Detta mäts på utbildningskliniken vuxen respektive barn på Odontologen och på VFU-klinikerna i regionen. Mätningen gäller tandläkar- och tandhygienistprogrammet.

Uppföljningskommentar Ledande universitetstandvård

Västra Götalandsregionen och Göteborgs universitet tecknade 2017 ett nytt regionalt tandläkarutbildningsavtal (TUA). Parterna enades därmed om att universitetstandvård är en gemensam angelägenhet och avtalet beskriver vad som ska gälla för enheter inom universitetstandvården. För att fullfölja TUA-avtalets intentioner ska enheter som ska utgöra universitetstandvård identifieras. Motsvarande arbete har gjorts inom universitetssjukvård. Kriterier och enheter för universitetstandvård har fastställts. Arbetet pågår med att identifiera vilka enheter som, efter prövning, kan uppnå

universitetstandvårdsstatus.

Det långsiktiga målet mäts genom nöjd student-index och andel kliniska lärare med högskolepedagogisk kompetens. Utvärdering av hur studenterna inom tandläkar- respektive tandhygienistutbildningen upplever sin kliniska undervisning på utbildningsklinikerna samt den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) i allmäntandvården genomförs varje termin. Utfall nöjd student-index är 81 procent (målvärde 85 procent). En trolig orsak till detta är att studenternas kliniska undervisning i olika grad påverkats av pandemin under en lång period.

Folktandvården tillgodoser att handledare inom grundutbildningarna får erforderlig högskolepedagogisk utbildning för att erhålla kompetens som undervisningstandläkare/-tandhygienist. Utfall handledare med pedagogisk kompetens är 86 procent (målvärde 85 procent). Under ht-2021 samt vt-2022 gjordes en satsning för att öka antalet handledare med högskolepedagogisk kompetens genom att inom ramen för universitetstandvård köpa 2 extra kurstillfällen i ett samarbete med Karlstads Universitet.

Vetenskapligt kapital och vetenskapliga publikationer följs i Folktandvårdens FoU-bokslut. Parallellt behöver mål för vetenskapligt kapital fastställas inom såväl allmän- som specialisttandvård. Det arbetet är starkt kopplat till samarbetet med Institutionen för odontologi gällande universitetstandvård, vilket pågår.

2.1.1.2.1 Sahlgrenska Life

Bland planerade aktiviteter 2022 fanns att slutföra systemhandlingsskedet samt att genomföra ett internt arbete avseende processkartläggning av verksamheterna med inriktning på verksamhetsförändring och arbetssätt.

Uppföljningskommentar

Huvudprojektet (bygg) har löpt på enligt tidplan. Hyresindikation och systemhandling har levererats. Under våren 2023 genomförs en beslutsprocess. Avseende Folktandvårdens interna delprojekt under samlingsnamnet "verksamhetsförändring och arbetssätt" har ett antal delprojekt startats inom sterilfunktion, reception och väntrumfunktion, operationsfunktion, MIV 2.0 samt resurs- och flödessimulering. Dessutom har en inköpsstrategi formulerats.

2.1.1.3 Detaljstyrning av hälso- och sjukvården ska ersättas av tillitsstyrning. Mer ansvar, makt och befogenheter ska decentraliseras till första linjens chef

Under de senaste åren har Folktandvårdens ledningsmodell utvecklats ytterligare genom starkt fokus på värderingar och den kultur som vi står för, våra huvudprocesser, position och kundlöfte samt nu även genom de framgångsfaktorer som vägleder oss i tillitsbaserad ledning och styrning.

Uppföljningskommentar

Arbetet med insatser för att stärka tillitsstyrning har genomförts enligt framtagen plan och under året har följande insatser genomförts:

- Utbildning för tandvårdsledningen i tillitsbaserad ledning och styrning.
- Dialog i tandvårdsledningen om Ledningsmodell vs tillitsbaserad ledning och styrning.
- Dialog om framgångsfaktorerna med alla klinikchefer på ledardagarna.

- Flertal workshops för att utvärdera tandvårdsledningens arbetssätt med utgångspunkt från framgångsfaktorerna samt prioritering av förbättringsområden.
- Workshops med klinikchefer för att utvärdera sitt arbetssätt med utgångspunkt från framgångsfaktorerna.
- Utbildning i tillitsbaserad ledning och styrning samt dialog om Folk tandvårdens Ledningsmodell i tandvårdsstyrelsen.

2.1.2 Invånarnas tillgång till den vård de behöver ska öka

◆ Målet kommer delvis att uppnås/Målet är delvis uppnått

För att öka invånarnas tillgång till den vård de behöver arbetar Folk tandvården med ett flertal aktiviteter. I avsnittet 2.1.2.2 Invånarnas tillgång till digitala vårdformer ska öka, liksom användning av digitala lösningar och 2.2 Strategi för omställning av hälso- och sjukvård beskrivs exempelvis pågående implementering av digitala vårdmöten. Exempel på tandvårdsåtgärder som i många fall fungerar att genomföras på distans är efterkontroller vid exempelvis tandutdragningar, råd och bedömningar vid akuta tillstånd, bedömningar kring behov av bettfysiologisk vård, rörelseträning samt olika instruktions- och informationsåtgärder.

2.1.2.1 Ökad marknadsandel

2022	Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022	Målvärde FTV 2027
◆	Marknadsandelar	52 %	52 %	53 %	55 %
—	Nöjd kund			88 %	92 %
●	Tillgänglighet allmäntandvård, barn och ungdom	98 %	99 %	95 %	95 %
●	Tillgänglighet STV, för remitterade patienter med köprioritet 1	100 %	100 %	97 %	97 %
■	Tillgänglighet STV, för remitterade patienter med köprioritet 2	49 %	52 %	75 %	95 %
◆	Tillgänglighet allmäntandvård, vuxna patienter	70%	86%	88 %	95 %

Tillgänglighet allmäntandvård, för barn och ungdom: kallelser i tid (max försenade 3 mån) 3–19 år.

Tillgänglighet specialisttandvård (STV), för remitterade patienter med köprioritet 1: Andel remisspatienter som uppfyller målet för köprioritet 1 (högsta prioritet).

Definition: maximal väntetid i antal månader för patient med remiss som inte omhändertagits.

Tillgänglighet specialisttandvård (STV), för remitterade patienter med köprioritet 2: Andel remisspatienter som uppfyller målet för väntetid för köprioritet 2 (näst högsta

prioritet). Definition: maximal väntetid i antal månader för patient med remiss som inte omhändertagits.

Tillgänglighet allmäntandvård vuxna patienter: kallelser i tid, max försenade 3 månader.

Uppföljningskommentar Ökad marknadsandel

Folktandvårdens beräknade marknadsandel är 52 procent. Vid utgången av 2022 hade vi cirka 879 076 kunder (2021: 877 600). Trots ett ökat antal kunder kvarstår marknadsandelen om 52 procent mot bakgrund av den stora ökningen av befolkningen i Västra Götalandsregionen.

En kontinuerlig kundundersökning startades upp under hösten 2022 och med fortsatt breddinförande våren 2023. En kontinuerlig kundundersökning innebär ett helt nytt sätt att följa kundnöjdhet och ger förutsättningar att:

- använda resultaten som underlag för verksamhetsutveckling och ständiga förbättringar
- involvera medarbetare, patienter och kunder på ett enkelt och kontinuerligt sätt i Folktandvårdens utveckling

Tillgängligheten för patienter med akuta behov och dem som tillhör prioriterade grupper är mycket god i såväl allmän- som specialisttandvården. De prioriterade grupperna är framför allt patienter i behov av omedelbart omhändertagande, barn och ungdomar, unga vuxna och personer som omfattas av det särskilda tandvårdsstödet.

För barn och ungdomar 3–19 år är tillgängligheten i allmäntandvården mycket god. Vid utgången av 2022 var 327 657 3–19-åringar listade hos Folktandvården (2021: 325 400). Av dessa har 99 procent kallats i rätt tid till ordinarie undersökning (2021: 98 procent). Målet om 95 procent nåddes därmed med marginal.

31 december 2022 fanns 476 699 vuxna patienter 24+ år registrerade hos Folktandvårdens allmäntandvård (2021: 479 482). Tillgängligheten för dessa har under 2022 förbättrats, då 86 procent kallats i rätt tid till ordinarie undersökning (2021: 70 procent). Måltalet om 88 procent nåddes därmed nästan, men inte riktigt. För att förbättra tillgängligheten för vuxna patienter har bland annat ett antal kliniker haft lördagsöppet vid flera tillfällen under hösten. Digitala vårdmöten och andra nya arbetssätt möjliggör ett större genomflöde av patienter och bidrar därmed till en ökad tillgänglighet. Dessutom pågår ett stort arbete för att öka samarbetet mellan klinikerna att omhänderta varandras patienter.

Inom specialisttandvården följer vi tillgänglighet för prioritet 1 och prioritet 2 för remitterade patienter. Under 2022 remitterades 49 778 patienter till specialisttandvården. Det är 2 procent färre jämfört med föregående år (2021: 50 847, 2020: 48 549). Detta kan bland annat orsakas av minskat antal behandlade patienter inom Folktandvårdens allmäntandvård, där vårdefterfrågan fortfarande påverkas av pandemiåren.

Totalt når 100 procent av klinikerna väntetidsmålet (en månad) för remisser med köpprioritet 1 och totalt 52 procent av klinikerna når sitt mål (tre månader) för remisser med köpprioritet 2. Detta är en liten förbättring mot 2021 och beror delvis på att allmäntandläkaren i större grad konsulterar specialist innan remiss skickas. En ökning med 11% av antalet konsultationsremisser ses jmf med 2021.

Specialisttandvården har under 2022 endast kunna leverera 3 504 av 4 088 beställda ortodontistarter. Den största anledningen till detta är att sjukdom hos såväl personal och patienter medfört att behandlingarna kraftigt förlängts, varvid kapaciteten att påbörja nya behandlingar minskat. För att hantera beställda behandlingsstarter under 2023 har

åtgärdsplan tagits fram.

2.1.2.2 Invånarnas tillgång till digitala vårdformer ska öka, liksom verksamhetens användning av digitala lösningar

Ett flertal aktiviteter har pågått under året med syfte att öka invånarnas tillgång till digitala vårdformer liksom att öka verksamhetens användning av digitala lösningar. Digitala vårdmöten ska i framtiden vara en naturlig del av Folk tandvårdens erbjudande till invånarna i Västra Götaland, till stor nytta för patienter och verksamhet. Inte minst bidrar digitaliseringen till en hållbar utveckling, bland annat genom minskade resor, en effektiv användning av resurser samt en kostnadseffektiv vård.

Exempel på aktiviteter som pågått under 2022:

- Utveckling av Folk tandvårdens gemensamma digitala klinik Folk tandvården Online
- Utveckling av digitala vårdmöten
- Implementering av digitala kallelser
- Fortsatt införande av 1177-tjänster
- Införande av digital avtrycksteknik

Uppföljningskommentar

- Under 2022 genomfördes 5 966 digitala vårdmöten, vilket överskred årets mål om 5 000 möten.
- Ett införandeprojekt av digitala vårdmöten har startat för att säkerställa en fullgod och patientsäker implementering i hela organisationen.
- Andel digitala kallelser uppgick till 81 procent, vilket överskred årets mål om 70 procent.
- Folk tandvården har medverkat i det regionala arbetet med ett införande av en ny patientportal, vilken ska ersätta dagens plattform Visiba Care.
- Det framgångsrika införandeprojektet för digital avtrycksteknik har pågått under året och kommer att avslutas i februari 2023.
- Tandvårdsledningen har under våren 2022 beslutat att inte gå vidare med konsolidering av journalsystemet T4:s databaser till en gemensam databas, med hänsyn till de stora risker som identifierats. Då nuvarande journalsystem bedöms sakna den utvecklingspotential som är nödvändig för Folk tandvården, fattades under hösten beslut om att genomföra en upphandling av ett alternativt journalsystem, med start under 2023.

2.2 Strategi för hälso- och sjukvårdens omställning

För att få genomförandekraft i hela organisationen har koncernledning hälso- och sjukvård antagit en verksamhetsplan för 2022-2025. Planen bygger på en strategisk inriktning med fyra utvecklingsområden; Nära invånaren, Hälsofrämjande och förebyggande, En sammanhållen hälso- och sjukvård samt Ledarskap och kompetensförsörjning. I verksamhetsplanen ingår strategier för delar av omställningen, exempelvis Nära vård och Utveckling av digitala vårdformer.

Uppföljningskommentar

Folk tandvården arbetar strukturerat med ett flertal aktiviteter för genomförandet av omställningen. Exempel på aktiviteter och projekt, som framgångsrikt pågått under 2022:

- Familjecentrerat arbetssätt och verksamhet på familjecentraler
- FRAMM-verksamheten, där Folktandvården bland annat genomför populationsinriktad prevention med munhälsolektioner och fluoridlackar i grundskolan.
- Införande av hälsopromotörer, för att bland annat minska andelen små barn med karies
- Slutrapport för projektet Tandhygienist i kommun (TAIK) och fortsatt utveckling
- Utveckling av Folktandvårdens online-tjänst
- Utveckling av digitala vårdmöten, för exempelvis konsultation med specialist, planering och uppföljning av vård med patient samt handledning
- Medverkan i den regionala modellen för kunskapsstyrning
- Framtagande av utbildningar och andra insatser, relaterade till identifierade kompetensutvecklingsbehov

2.3 Produktion

I nedanstående tabell redovisas produktion för 2022 för ett urval av Folktandvårdens åtaganden och uppdrag, vilka inte inryms under prioriterade mål och fokusområden. I redovisningen kopplas produktionen till Folktandvårdens tre huvudprocesser/uppdrag vilket är tandvård, folkhälsoarbete samt utbildning, forskning och utveckling.

Uppdrag		Beräknad volym 2022	Utfall 2022
Tandvård	Antal behandlade patienter inom ATV	640 000	628 133
	Antal patientbesök inom ATV	1 380 000	1 322 115
	Antal mottagna remisser inom STV	50 000	49 778
	Antal behandlade patienter inom STV	45 000	48 640
	Antal patientbesök inom STV	230 000	223 559
	Antal ortodontistarter	4 088	3 504
	Antal behandlade käkortopedipatienter	250	232
	Antal genomförda narkosbehandlingar	2 000	2 072
	Antal digitala vårdbesök	5 000	5 966
Folkhälsoarbete	Antal munhälsobedömningar 1–2 år	40 000	37 138
	Antal klassbesök inom FRAMM	12 100	10 168
	Antal munhälsobedömningar uppsökande verksamhet	12 700	12 434
Utbildning, forskning och utveckling	Antal studenter inom tandsköterskeutbildningarna	155	140
	Antal studenter inom tandhygienistutbildningen	70	60
	Antal studenter inom tandläkarutbildningen	260	250
	Antal tandläkare i ST-utbildning	35	36
	Antal pågående forskningsprojekt inom FTV	58	61

2.4 Kvalitet och patientsäkerhet

2.4.1 Kvalitet

I detaljbudgeten för 2022 anges att Folktandvården skall fokusera på fyra aktiviteter; (1) fortsatt uppföljning av antibiotikaförskrivning, (2) analys av utförd gap-analys efter revision av Socialstyrelsens nationella riktlinjer för tandvård, (3) fortsatt arbete kring tre prioriterade patientsäkerhetsfrågor; sedering med Midazolam, lustgasanvändning samt implantatkirurgi inom allmäntandvård och (4) utveckla kvalitetsindikatorer baserat på intressenternas behov, krav, önskemål och förväntningar.

Uppföljning av antibiotikaförskrivning sker vart tredje år och består både av en

kvantitativ och kvalitativ genomlysning. Senast genomfördes uppföljningen 2021. Jämfört med 2018 minskade under 2021 förskrivningen av antibiotika inom Folk tandvårdens allmäntandvård från 12 till 11,6 recept per 1 000 behandlade patienter. Enbart 4,3 procent av preparatval och dosering bedömdes felaktiga i förhållande till gällande rekommendationer. Det finns fortsatt ett utrymme att förbättra förskrivning på korrekt indikation. Nästa uppföljning är planerad till 2024.

Uppföljningskommentar

- Efter Socialstyrelsens publicering av den slutgiltiga versionen av nationella riktlinjer för tandvård i september 2022, har ett arbetsmaterial för klinikledningar tagits fram för att underlätta implementeringen. Materialet kommer att användas på alla allmäntandvårdskliniker under första och andra kvartalet 2023.
- Under 2022 har nya rutiner för Midazolam- och lustgasanvändning publicerats. Dessutom har ett uppdrag givits att utreda verksamheten med implantatkirurgi inom allmäntandvård. En första delrapport presenteras under våren 2023.
- Arbetet med att utveckla kvalitetsindikatorer inom tandvårdsprocessen pågår, men är något försenat.

2.4.2 Patientsäkerhet

Folk tandvårdens arbete med patientsäkerhet samordnas löpande av ett dedikerat team. Folk tandvården har tagit fram och tillsatt en ny tjänst som tidigare inte funnits, cheftandläkare. Denna funktion sitter med i tandvårdsledningen och bevakar patientsäkerhetsfrågor. Detta förväntas stärka patientsäkerhetsperspektivet på ledningsnivå.

Resultatet av arbetet redovisas i en årlig patientsäkerhetsrapport.

Uppföljningskommentar

Två aktiviteter under 2022 är värda särskild uppmärksamhet:

- En genomlysning pågår av Folk tandvårdens patientsäkerhetsarbete på en övergripande nivå, med hjälp av ett verktyg som utvecklats inom den nationella kunskapsstyrningen.
- För första gången har Folk tandvården inkluderat ett tiotal frågor om patientsäkerhetskultur i den återkommande medarbetarenkäten. Resultaten kommer att bearbetas under våren 2023 och ligga till grund för en analys av Folk tandvårdens patientsäkerhetsarbete och eventuella förslag på förbättringsåtgärder.

Dessutom har under året en introduktionsutbildning för nya klinikchefer tagits fram, liksom en utbildning som ska underlätta diagnostik av slemhinneförändringar.

2.5 Regiongemensamt

2.5.1 Miljö

Under 2021 fattade Västra Götalandsregionen beslut om nya miljömål, Miljömål 2030. Tre övergripande miljömål nämns, "Resurseffektivt och giftfritt", "Låg klimatpåverkan" och "Främjad biologisk mångfald". Dessa mål är kopplade till hållbarhetsmål i Agenda 2030, mål nr 12 (Hållbar konsumtion och produktion), mål nr 13 (Bekämpa klimatförändringarna) och mål nr 15 (Ekosystem och biologisk mångfald).

Uppföljningskommentar

Samtliga kliniker och enheter arbetar med miljödiplomering, en enklare form av miljöledningssystem, vilket omfattar samtliga av regionens övergripande målområden. Under 2022 har Folk tandvården haft ett eget miljömål, kopplat till regionens miljömål "Resurseffektivt och giftfritt", se 2.5.1.1.

Ett nytt utbildningsmaterial för nya chefer och ledare har tagits fram. Flera delar i utbildningsmaterialet handlar om miljöfrågor. Även miljödiplomeringsutbildning har genomförts.

2.5.1.1 Resurseffektivt och giftfritt

● Målet kommer att uppnås/Målet är uppnått

Folk tandvården använder ett stort antal kemiska och medicintekniska produkter och arbetar därför aktivt med kemikaliefrågor.

Uppföljningskommentar

Under 2022 har ett projekt har slutförts, avseende riskbedömning av kemiska riskkällor ur arbetsmiljösynpunkt. Riskbedömningar har genomförts och godkänts på 91 procent av klinikerna och enheterna. Folk tandvården har under året också startat arbetet med att betona vikten av att nya kemikalier direkt ska föras in i kemikaliehanteringssystemet.

Fortsatt arbete för framtagande av riskbedömningsmall gällande amalgam.

Under ett antal år har förvaltningen arbetat för inköp av miljövänliga produkter inom utvalda områden. Ett fokusområde har varit utvalda dentala sugar i biobaserat material. Under 2022 var 50 procent av de inköpta dentalsugarna tillverkade av biobaserat material.

Folk tandvården har under senare år ökat användningen av lustgas för lugnande och ångestdämpande effekt vid behandlingar på patienter med tandvårdsrädsla. För att säkra en hållbar och kvalitetssäker användning av lustgas har verksamheten koncentrerats till ett fåtal kliniker under 2022.

2.5.1.2 Låg klimatpåverkan

● Målet kommer att uppnås/Målet är uppnått

Arbetet med att minska resandet med privat bil i tjänsten fortgår och så även arbetet med att öka antalet distansmöten, enligt Västra Götalandsregionens mötes- och resepolicy.

Uppföljningskommentar

Resandet med privat bil i tjänsten har minskat med 57 procent år 2022, jämfört med 2016. Antalet möten på distans ökade kraftigt under pandemin och Folk tandvårdens personal har idag god rutin både vad gäller att anordna och delta på distansmöten.

Antalet flygresor år 2022 har minskat med 58 procent jämfört med 2019. De flesta flygresor gick till Europa och även en del längre inrikesresor med flyg genomfördes. Positivt var att antalet korta flygresor inom Norden var mycket få.

2.5.1.3 Främjad biologisk mångfald och hållbara ekosystem

Möjligheten för Folk tandvården att arbeta med biologisk mångfald och hållbara ekosystem är begränsade. Många kliniker köper dock in KRAV-märkt eller ekologisk mat till gemensamma måltider.

2.5.1.4 Miljöledningssystem till 2025

- Målet kommer att uppnås/Målet är uppnått

Enligt Västra Götalandsregionens Miljömål 2030 ska Folk tandvårdens verksamheter minst vara miljödiplomerade år 2025.

Uppföljningskommentar

Samtliga kliniker och enheter arbetar i dagsläget med miljödiplomering. I nuläget är 99 procent av Folk tandvårdens kliniker och enheter godkända vid extern miljörevision.

2.5.2 Social hållbarhet

Västra Götalandsregionens vision "Det goda livet" och Folk tandvårdens vision "Frisk i munnen hela livet" är vägledande i hela vår verksamhet. Visionen har kompletterats med ambitionen att Folk tandvården ska bidra till ökad allmän hälsa för invånarna. Folk tandvårdens folkhälsoarbete tar avstamp i visionerna och har det övergripande målet att både förbättra befolkningens munhälsa och att minska ojämlikhet.

Mot bakgrund av munhälsoutvecklingen under senare år, då vi bland annat sett en kariesökning bland de små barnen, har gruppen 0-6-åringar under 2022 fortsatt prioriterats. Detta är också i linje med den rapport om jämlik tandhälsa som Folkhälsomyndigheten publicerade i april 2019. Där fastställs att insatser behövs för en mer jämlik tandhälsa, då skillnader mellan barn från olika socioekonomiska grupper tenderar att finnas kvar och påverka individens tandhälsotillstånd genom hela livet. Förebyggande insatser som fokuserar på barn och unga kan på sikt bidra till en god och mer jämlik tandhälsa i hela befolkningen.

Det folkhälsoarbete som har bedrivits beskrivs i bifogade årsrapporter; Folk tandvårdens folkhälsorapport 2022 och årsrapport Centrum för äldretandvård. Dessa rapporter ger en mer fördjupad bild av Folk tandvårdens folkhälsoarbete under 2022.

2.5.2.1 God hälsa och välbefinnande

- Målet kommer att uppnås/Målet är uppnått

Ett viktigt arbete kopplat till social hållbarhet och "God hälsa och välbefinnande" är arbetet att pröva en ny yrkesgrupp inom tandvården. Projektet Hälsopromotörer i tandvården har under 2022 löpt på helt enligt plan och arbetet syftar till att minska kariesförekomsten hos små barn i utsatta områden.

Vidare har Centrum för äldretandvård under 2022 slutrapporterat projektet Tandhygienist i kommun (TAIK), vilket under 2023 kommer fortsätta i en driftorganisation.

Folk tandvården fortsätter att ha starkt fokus på hälsofrämjande insatser genom att erbjuda samtliga medarbetare möjlighet att vartannat år genomföra en hälsoprofil. Hälsoprofilen ger medarbetaren stöd att följa och utveckla sin livsstil genom hälsosamtal med coach från Hälsan och Arbetslivet.

Under året har också särskilda utbildningsinsatser genomförts för att stärka chefens kompetens om organisatorisk och social arbetsmiljö och undersökning av chefens organisatoriska och sociala arbetsmiljö.

2.5.2.2 Jämlikhet och lika rättigheter

- Målet kommer att uppnås/Målet är uppnått

Under 2022 har arbetet med barnrättsfrågor fortsatt och en ny handlingsplan för arbetet mot våld i nära relationer har utarbetats och beslutats.

Folktandvården har utarbetat en modell för att mäta ojämlika skillnader i tandhälsa och detta mätetal ingår i affärsplanen och följs upp på årsbasis. För 2022 visar mätningen att skillnaden mellan de kliniker som har den högsta respektive lägsta förekomsten av kariesfria 6-åringar har minskat från 34 procentandelar till 33 procentandelar.

Vidare har Folktandvården prövat ett arbete med invånardialog med fokus på familjer med små barn i utsatta områden vilket fallit väl ut.

En kontinuerlig kundundersökning har under 2022 prövats på ett antal kliniker med gott utfall, vilken breddinförts i januari 2023.

Folktandvården har också gjort ett stort arbete kopplat till arbetsgivarvarumärket under 2022.

2.5.2.3 Tillit, trygghet och delaktighet

● Målet kommer att uppnås/Målet är uppnått

Genom genomförda invånardialoger och den under året införda kontinuerliga kundundersökningen är förhoppningen att Folktandvården på ett allt bättre sätt ska kunna förstå och möta befolkningens och patienternas perspektiv. Insatserna syftar till att skapa både trygghet, tillit och delaktighet för vår målgrupp.

Arbetet med att processkartlägga viktiga delar av Folktandvårdens verksamhet har fortsatt och syftar till ökad transparens och insyn såväl som att ge förutsättningar för kontinuerligt förbättringsarbete.

Handlingsplanen för arbetet mot våld i nära relationer är antagen och kommer under 2023 implementeras i verksamheten.

2.5.2.4 Arbetssätt och integrering i VGR:s huvudprocesser

2.5.3 Säkerhet och beredskap

Inom Folktandvården omfattar området personsäkerhet, fysisk säkerhet, informationssäkerhet, systematiskt brandskydd (SBA), krisberedskap, kontinuitetsplanering, civilförsvaret och säkerhetsskydd.

Arbetet med att utbilda klinikchefer i att hålla personsäkerhetsutbildning med inriktning på bemötande har fortsatt under året. Syftet har varit att klinikcheferna i sin tur ska utbilda sina medarbetare och därigenom öka kunskapen om hot och våld.

Under hösten har det gjorts intrångsförsök på flera av Folktandvårdens kliniker. Medarbetare på klinikerna har stoppat försöken på ett föredömligt sätt och ingen har tagit sig in. De utsatta klinikerna har fått operativ hjälp och samtliga kliniker har blivit varnade genom brev och informationsmöte.

Den risk- och sårbarhetsanalys (RSA) som ska göras i början på varje ny mandatperiod har påbörjats och kommer ligga i fokus under första kvartalet under 2023.

2.5.4 Intern kontroll

Tandvårdsstyrelsens beslut om intern kontroll omfattar:

- risker kopplade till uppdrag inom tandvårdsstyrelsens reglemente
- risker kopplade till affärsplan 2022

Tandvårdsstyrelsen genomför årligen strategi- och utvecklingsdagar. Vid dessa behandlas strategiskt viktiga frågor på kort och lång sikt. Ett flertal av områdena har därmed en tydlig koppling till styrelsens kommande beslut om intern kontrollplan.

Generellt rapporteras de av regionfullmäktige uppsatta mål och uppdrag som är relevanta för tandvårdsstyrelsen i samband med delårsrapport och årsredovisning. Med samma periodicitet rapporteras även prioriterade mål och aktiviteter i affärsplanen. Förvaltningens ekonomi, bemanning och verksamhet rapporteras vid samtliga styrelsemöten.

Identifierade risker

1. Jäv
2. Bristande implementeringsförmåga av nya arbetssätt
3. Att Folktandvårdens roll i den regionala vårdsamverkan inte uppmärksammas
4. Bemanningensbrist tandläkare, landsort
5. Bemanningensbrist tandhygienister
6. Bemanningensbrist tandsköterskor, storstad
7. Bemanningensbrist specialisttandläkare
8. Hög sjukfrånvaro
9. Bristande tillgänglighet specialisttandvård, mål inom tre månader
10. Bristande tillgänglighet prislistevård
11. Tappad tandvårdskontakt för äldre
12. Skillnader i hälsa och livsvillkor ökar

Samtliga risker är rapporterade under året. Bland aktiviteter som härrör till dessa områden och som särskilt uppmärksammats under året kan nämnas:

- Fördjupad kompetensförsörjningsanalys baserad på såväl invärlds- som omvärldsanalys
- Fortsatt implementering av digitalisering av kärnverksamheten samt fokus på förändringsarbete
- Bevakning av följsamhet av framtagen rutin vid jävssituation

2.6 Uppföljning av verksamhet som lämnat över till privata utförare

2.7 Folktandvårdens egna mål

2.7.1 Skillnader i livsvillkor och tandhälsa ska minska

Under 2022 har arbetet för att minska skillnader i tandhälsa fortsatt och en prioriterad grupp har varit barn i åldrarna 0–6 år. Som en viktig del i denna satsning har Folktandvården med stöd av sociala investeringsmedel från Regionala utvecklingsnämnden fortsatt satsningen med hälsopromotörer. Dessa fem hälsopromotörer arbetar på de 11 kliniker som har högst andel 6-åringar med hög kariesbelastning. Arbetet har under 2022 pågått enligt plan.

2.7.1.1 Friskare patienter

2022	Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022	Målvärde FTV 2027
●	Friska patienter, andel	59 %	60 %	60 %	62 %
◆	Frisktandvårdsavtal - Antal avtal	239 324	245 015	253 500	300 000

Andel friska patienter: Måttet definieras som den andel av Folktandvårdens patienter som uppfyller samtliga av följande tre kriterier: 1) Upplever sin munhälsa som bra eller mycket bra. 2) Har ingen eller mycket liten förekomst av karies. 3) Har ingen eller mycket liten förekomst av parodontal sjukdom. De patienter som uppfyller samtliga dessa kriterier betecknas som friska i munnen.

Frisktandvårdsavtal - Antal avtal: Måttet anger totalt antalet nytecknade och omtecknade avtal och som är aktiva i Folktandvården Västra Götaland per den 31 december aktuellt år

Uppföljningskommentar Friskare patienter:

Andelen friska patienter 2022 ligger på 60 procent (2021: 59 procent). Utfallet är därmed i nivå med målvärdet för 2022 och är helt i linje med Folktandvårdens långsiktiga mål.

Med ett tydligt hälsofokus är Frisktandvård, tandvård till fast pris, Folktandvårdens främsta koncept för den vuxna befolkningen. 2022 var målsättningen att 253 000 av Folktandvårdens patienter skulle ha tecknat frisktandvårdsavtal. Då utfallet för året blev 245 015 avtal nåddes inte målet. Orsaken till den minskade ökningen har inte fullt ut analyserats, men en anledning kan vara att färre nya vuxna patienter sökt tandvård under pandemin och det är oftast nya kunder som väljer Frisktandvård.

Under 2022 har en driftsorganisation för Frisktandvård inrättats, vilken bland annat har som uppdrag att utveckla frisktandvårdskonceptet inom ramarna för den nationella modellen för Frisktandvård.

2.7.1.1.1 Folktandvården 2030

Folktandvården 2030 har varit ett utvecklingsprojekt som sträckt sig över två år där målet varit att ta fram förslag på verksamhet och arbetssätt som är hållbara utifrån samhällsutveckling, förutsättningar och förändrade vårdbehov, både idag och i framtiden.

Projektet Folktandvården 2030 har genomförts i fyra faser som byggt på varandra; utredning och kartläggning, modellering av kliniker och arbetssätt, genomförande och utvärdering av prototyper samt framtagande av förslag på en målbild. Totalt har drygt ett hundratal medarbetare varit involverade i olika delar av projektet.

Utrednings- och kartläggningsfasen har tillsammans med insikter från prototyparbetet legat till grund för en övergripande målbild för omställning av Folktandvårdens verksamhet. Målbilden är uppdelad i tre perspektiv; verksamhet, kund och medarbetare. Slutligen har förslag på aktiviteter för att nå målbilden formulerats i en roadmap med sikte på år 2030. De föreslagna aktiviteterna är i linje med regionens omställningsstrategi för hälso- och sjukvård inklusive tandvård.

För att nå framgång i genomförande av de föreslagna aktiviteterna vid implementering i verksamheten rekommenderas en fortsatt helhetssyn och fokus på den övergripande målbilden. Ytterligare en viktig framgångsfaktor är att fortsätta involvera chefer,

medarbetare, patienter/kunder och övriga intressenter i arbetet med att utveckla verksamhet och arbetssätt.

Ägarskapet för den strategiska inriktningen som projektet presenterar ligger hos tandvårdsledningen och tas in i det löpande arbetet med affärsplanen.

Rapporten bifogas som bilaga.

3 Medarbetare

Väsentliga händelser och faktorer som påverkat kompetensförsörjningen under året

- Ökad kompetensbrist av tandhygienister. Anledningen är otillräcklig utbildningskapacitet som inte svarar upp mot det ökade behovet av tandhygienister som krävs för att bedriva resurseffektiv vård.
- Ökad lönekonkurrens från privata aktörer framförallt avseende tandsköterskor i göteborgsområdet.
- Pandemins fortsatta påverkan på sjukfrånvaron.

3.1 Mål från regionfullmäktiges budget

Ur regionfullmäktiges budget 2022 valde tandvårdsstyrelsen ett prioriterat mål och ett fokusområde som rör medarbetare till Folktandvårdens affärsplan. Det prioriterade målet och fokusområdet kopplas mot Folktandvårdens långsiktiga verksamhetsmål "Rätt kompetens":

- Prioriterat mål: Skapa attraktiva arbetsplatser och förbättra möjligheterna till karriär och kompetensutveckling (3.1.1)
- Fokusområde: Ett stärkt chefskap och implementering av tillitsstyrning (3.1.1.2)

3.1.1 Skapa attraktiva arbetsplatser och förbättra möjligheterna till karriär- och kompetensutveckling

● Målet kommer att uppnås/Målet är uppnått

De planerade aktiviteterna för att skapa attraktiva arbetsplatser och förbättra möjligheterna till karriär- och kompetensutveckling har genomförts.

Genomförda insatser:

- Tydliggöra och kommunicera arbetsgivarvarumärket. Arbetet med att tydliggöra och kommunicera Folktandvårdens arbetsgivarvarumärke har påbörjats, ett tydliggörande i form av budskapsplattform och manifest har utarbetats och förankrats hos samtliga chefer.
- Tydliggöra möjligheterna för karriär- och kompetensutveckling genom Karriär- och Utvecklingsmodeller (KUM) för samtliga tandvårdsyrken. Under året har en grundstruktur för karriär- och utvecklingsmodeller för samtliga tandvårdsyrken utarbetats. Modellerna bygger på verksamhetens behov av kompetens och förändrade arbetssätt. Arbete med att koppla modellerna till lönebildning har påbörjats.
- Utveckla och förstärka det systematiska arbetsmiljöarbetet. Insatserna redovisas under 3.2.

3.1.1.1 Rätt kompetens

Kompetensförsörjning är Folktandvårdens, liksom de flesta andra branschens och

organisationers största utmaning under många år framåt. Vi vet att befolkningsutvecklingen, såväl nationellt som regionalt, innebär att antalet äldre ökar betydligt kraftigare än de som är i arbetsför ålder samtidigt som vi genomgår en generationsväxling i många yrkesgrupper. Mot bakgrund av detta är vi medvetna om att det krävs nya lösningar för att klara vår kompetensförsörjning

Förutom insatser som redovisas under 3.1.1 har Folk tandvården haft fokus på

- förändrade arbetssätt genom teknikutveckling såsom digitala vårdmöten, uppgiftsväxling till receptionister och steriltekniker och nya kompetenser hälsopromotörer
- samverkan med lärosäten med syfte att tandhygienistutbildning drivs på fler orter i VG. Kontakt har tagits med högskolor i regionen för att undersöka möjligheter och intresse för att starta upp tandhygienistutbildning

Det långsiktiga målet "Rätt kompetens" mäts genom våra indikatorer för hälsa och attraktiv arbetsgivare. Hälsomålet kopplas till upplevelsen av stress i arbetet och mäts genom en fråga i den årliga hälsoscreeningen. Målet attraktiv arbetsgivare mäts genom en fråga i den gemensamma medarbetarenkäten för samtliga anställda i Västra Götalandsregionen.

Uppföljningskommentar

Resultatet av mätningarna visar att andelen medarbetare som inte upplever negativ stress i arbetet ligger kvar på samma nivå som 2021 det vill säga 73 procent. Vi har därmed inte nått det uppsatta måltalet för året. En av orsakerna till att andelen medarbetare som inte upplever stress i arbetet inte utvecklats positivt är den resursbrist med anledning av hög sjukfrånvaro och vård av barn som påverkat verksamheten och arbetsmiljön under året. Resultatet av medarbetarenkäten visar att andelen medarbetare som rekommenderar Västra Götalandsregionen som arbetsgivare minskat i förhållande till 2019 då andelen uppgick till 81 procent. Målet 83 procent nåddes ej, värdet landade på 74 procent. Arbetet med en närmare analys av medarbetarenkätens resultat kommer ske under våren.

2022	Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022	Målvärde FTV 2027
◆	Andelen medarbetare som inte upplever stress i arbetet	73 %	73 %	78 %	87 %
■	Attraktiv arbetsgivare - Många ambassadörer		74%	83 %	87 %

Andelen medarbetare som inte upplever stress i arbetet. Mäts årligen genom fråga i frågeformuläret i hälsoprofilen.

Attraktiv arbetsgivare - Många ambassadörer. Mäts genom en fråga i den medarbetarenkät som genomförs i Västra Götalandsregionen vartannat år. Andelen medarbetare som svarar att de rekommenderar Västra Götalandsregionen som arbetsgivare.

3.1.1.2 Ett stärkt chefskap och implementering av tillitsstyrning

De planerade insatserna för att stärka chefskapet och implementering av tillitsstyrning

har genomförts.

- Utveckla ledarskapet genom förändringsledning, tillitsstyrning och chefers förutsättningar. Fortsatta utbildningsinsatser i förändringsledning har genomförts samt översyn av ledningsstrukturen på kliniker med fler än 35 medarbetare för att stärka chefers förutsättningar. En beskrivning av insatserna för att utveckla och stärka tillitsstyrning redovisas under 2.1.1.3.
- Främja god arbetsmiljö genom att förstärka det systematiska arbetsmiljöarbetet. Aktiviteterna redovisas under punkten 3.2.
- Förnyelse av introduktionsprogrammet för chefer och ledare.

3.2 Hälsa och arbetsmiljö

Den ackumulerade sjukfrånvaron för 2022 landade på 9,1 procent mot förra årets 8,1 procent. Den högre sjukfrånvaron har koppling till pandemins effekter, framför allt den mycket höga sjukfrånvaron i början av året.

Arbetsmiljöinsatserna som genomförts har haft fokus på det systematiska arbetsmiljöarbetet och aktiviteterna som genomförts är:

- utbildning för att stärka chefens kompetens om organisatorisk och social arbetsmiljö,
- undersökning av chefens organisatoriska och sociala arbetsmiljö, riskbedömning och handlingsplan
- insatser för att stärka chefens kunskap om Guiden för hälso- och arbetsmiljöarbete
- införande av uppföljningsmodul för systematiskt arbetsmiljöarbete i Plan & Styr, för att stödja och förenkla chefens förutsättningar att bedriva systematiskt arbetsmiljöarbete.

3.2.1 Arbete mot kränkande särbehandling och trakasserier

Arbetet med kränkande särbehandling, trakasserier och sexuella trakasserier är en del av den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Arbetet har inkluderats i de insatser som genomförts och redovisas under 3.2.

3.3 Personalvolym och personalstruktur

Antalet nettoårsarbetare har minskat med 49 i förhållande till december 2021, från 2 555 till 2 506. De största förändringarna har skett inom yrkesgrupperna tandhygienister, som minskat med 34 och ortodontiassistenter som minskat med 13. Även antalet tandläkare (-6,4), specialisttandläkare (-1,3) och tandsköterskor (-4,2) har minskat något. Grupper som ökat är receptionister (+9,5), steriltekniker (+2,5) samt ST tandläkare (+4,6). Som tidigare rapporterats under året råder det stor brist på tandhygienister med anledning av den allt för låga utbildningskapaciteten. Anledningen till det minskade antalet ortodontiassistenter är att den interna utbildningen av ortodontiassistenter inte kunnat genomföras i tidigare planerad omfattning under pandemin. Det ökade antalet receptionister och steriltekniker är ett resultat av en medveten uppgiftväxling för att kunna frigöra tandsköterskekompetens till det direkta tandvårdsarbetet.

Personalomsättningen (exklusive pensionsavgångar) har ökat från 7,4 procent 2021 till 8,2 procent. I jämförelse med förra året har något fler tandsköterskor och specialisttandläkare slutat medan antalet tandhygienister som slutat varit färre.

Antalet mer- och övertidstimmar har ökat med 59,7 procent i förhållande till 2021, dock

motsvarar mer- och övertidstimmarna totalt endast 13,3 årsarbetare, varav tandläkarna utgör 3 årsarbetare, tandsköterskorna 5,5 och tandhygienisterna 2,8.

Lönekostnaderna har endast ökat med 0,3 procent trots ett löneökningstrymme på 2,7 procent i 2022 år löneöversyn. Detta beror på den volymminskning som redovisats ovan samt effekter av personalomsättning vilket innebär att erfarna medarbetare med en högre lönenivå ofta ersätts med nyutbildade.

3.4 Arbetsmarknadsinsatser

Folktandvården har under 2022 anställt 18 personer med stöd av olika arbetsmarknadsinsatser varav sju unga långtidsarbetslösa, tio nyanlända och en person med funktionsnedsättning. Folktandvårdens måltal för 2022 var 19.

Uppföljningskommentar

Precis som det sett ut de senaste åren är nyanlända den största gruppen inom ramen för arbetsmarknadsinsatser i Folktandvården. Samtliga nyanlända är tandläkare utbildade utanför EU/EES. Folktandvården har ytterligare 14 tredjelandsutbildade tandläkare anställda som dock inte har rätt till stöd från Arbetsförmedlingen. Vi har tidigare sett att den nya utlänningslagen gjort att färre har rätt till stöd från Arbetsförmedlingen och den trenden har stärkts ytterligare under året. Det är också den primära förklaringen till att Folktandvården inte når måltalet fullt ut 2022.

3.5 Företagshälsovård

Folktandvården har tillsammans med Hälsan och Arbetslivet utarbetat överenskommelse om verksamhetsplan avseende aktuella insatser för året.

Verksamhetsplanen har följts upp löpande under året av Folktandvårdens HR i dialog med kundansvarig på Hälsan och Arbetslivet. Insatserna i planen har genomförts och områden som utvecklats är bland annat samverkan vid arbetsförmågebedömningar och beställning av tjänster.

Folktandvården har sedan flera år haft stort fokus på förebyggande och hälsofrämjande insatser bland annat genom att samtliga medarbetare erbjuds att genomföra hälsoprofiler och vid behov samtal med hälsocoach för att få stöd i att utveckla sin livsstil. Under året har särskilt fokus riktats för att säkerställa att uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet fungerar. Hälsan och Arbetslivet har varit en viktig stödresurs i detta arbete.

4 Ekonomi

Ett gott ekonomiskt resultat uppnåddes 2022. Den ekonomiska utvecklingen under året illustreras i bild nedan (i mnkr). Utvecklingen följer samma mönster som tidigare år, med undantag av 2020. Resultatet relaterat till verksamhetens omsättning ger en resultatmarginal (före eget kapital, avkastningskrav och preliminär kostnad för resultatdelning) på 5,3 procent.

Resultatet för allmäntandvården beräknas och analyseras per verksamhetsgren:

	Ack utfall 2212 mnkr	Resultat - Margin al %	Ack utfall 2112 mnkr	Resultat - margin al %	Ack utfall 2012 mnkr	Resultat - margin al %
Tandvård för barn och unga vuxna	3,1	0,6	4,5	0,8	-0,3	-0,1
Vuxentandvård (åtgärdsbaserad vård)	10,3	1,6	-9,0	-1,4	14,5	2,0
Frisktvård	52,3	11,1	11,5	2,6	11,3	2,8
SUMMA	65,7	4,0	7,1	0,7	25,5	1,5

Inom allmäntandvården följs resultatet på följande verksamhetsgrenar: tandvård för barn och unga vuxna, åtgärdsbaserad vuxentandvård samt Frisktvård. En viktig förutsättning för verksamheten är att planera och balansera de olika verksamhetsgrenarna med hänsyn tagen till både tillgänglighet och ekonomi.

Det är viktigt att respektive gren bär sina egna kostnader och har en positiv resultatmarginal. I redovisningen är inte alla kostnader direkt hänförliga till respektive verksamhetsgren, i dessa fall har en fördelningsnyckel använts baserad på fördelningen av patienttid.

Frisktvård redovisar ett mycket bra ekonomiskt resultat medan övriga två verksamhetsgrenar, framförallt tandvård till barn och unga vuxna, ligger runt ett nollresultat. Det är dock viktigt att beakta att de olika verksamheterna har olika finansieringsmodeller. Tandvård för barn och unga vuxna samt Frisktvård finansieras via kapitering respektive ett fast belopp per månad, vilket gör att intäkten tillgodoräknas oavsett om vård under en enskild period utförts eller inte. Detta gör att det kan finnas en viss eftersläpande vård. Vuxentandvård debiteras enligt åtgärdsprislistan när vården utförs. Resultatmarginalen får anses låg i både tandvård för

barn och unga vuxna samt åtgärdsbaserad vuxentandvård. Inom tandvård för barn och unga vuxna är det gruppen unga vuxna som redovisar ett negativt resultat.

Frisktandvård är grundat på treåriga överenskommelser med kunden och analyseras därför med fördel i ett längre perspektiv.

Ett fokus har varit tillgängligheten för vuxna patienter vilket bidragit till att intäkterna ökat trots minskad bemanning jämfört med föregående år.

Separat redovisning enligt transparensdirektivet och Insynslagen

Särredovisning av tandvårdsverksamhet

Särredovisning av tandvårdsverksamhet ska upprättas enligt nationell modell som tagits fram av regionerna i samråd med statskontoret. Denna redovisning görs separat och sammanställs för Västra Götalandsregionen och ska finnas tillgänglig senast den 18 februari.

Redovisning enligt insynslagen

Folktandvården använder även ovan nämnda modell för att uppfylla kravet på redovisning i enlighet med lag (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser med mera. Denna ska finnas tillgänglig för revision senast 19 februari.

4.1 Resultat

I resultaträkningen nedan visas årets utfall, en jämförelse med budget samt föregående års utfall. Nedanstående kommentarer baseras i huvudsak på en jämförelse av utfall mellan åren – budgetavvikelser är oftast inte av intresse när det finns en tydlig koppling mellan intäktssidan och kostnadssidan.

Resultatet för 2022 är bättre än beräknat och slutade på 49,4 mnkr, i samma nivå som föregående års resultat 54,1 mnkr. Ekonomin har successivt stabiliserats under året, även om vissa effekter från pandemin fortfarande påverkar delar av verksamheten genom hög sjukfrånvaro hos både medarbetare och patienter.

Årsvärden					
Resultaträkning (mnkr)	Utfall 2022	Budget 2022	Utfall 2021	Avvikelse budget/utfall	Förändring utfall/utfall %
Såld vård internt	1 154,4	1 175,0	1 135,5	-20,6	1,7%
Såld vård externt	350,3	357,0	358,7	-6,7	-2,4%
Patientavgifter	861,4	852,0	845,4	9,4	1,9%
Driftbidrag från nämnd inom regionen	0,0	0,0	0,0	0,0	
Övriga erhållna bidrag	134,3	130,0	124,8	4,3	7,7%
Försäljning av tjänster	18,0	15,0	16,9	3,0	6,4%
Hysesintäkter	0,2	3,0	1,9	-2,8	-89,5%
Försäljning av material och varor	3,3	5,0	3,9	-1,7	-14,7%
Övriga intäkter	26,9	20,0	32,7	6,9	-17,7%
Verksamheten intäkter	2 548,8	2 557,0	2 519,8	-8,2	1,2%
Personalkostnader, inkl. inhyrd personal	-1 689,8	-1 765,0	-1 685,1	75,2	0,3%
Köpt vård	-13,9	-12,0	-13,0	-1,9	6,8%
Läkemedel	-16,0	-15,0	-14,7	-1,0	9,0%
Verksamhetsanknutna tjänster	-155,8	-170,0	-149,8	14,2	4,0%
Övriga tjänster, inkl konsultkostnader	-98,6	-106,0	-98,8	7,4	-0,2%
Material och varor, inkl förbrukningsmtrl	-186,7	-185,0	-185,5	-1,7	0,7%
Lokal- och energikostnader	-186,1	-174,0	-172,7	-12,1	7,7%
Lämnade bidrag	-0,1	0,0	0,0	-0,1	
Avskrivningar	-50,7	-51,0	-51,8	0,3	-2,2%
Övriga kostnader	-74,5	-80,0	-67,6	5,5	10,3%

Årsvärden					
Verksamhetens kostnader	-2 472,3	-2 558,0	-2 439,0	85,7	1,4%
Finansiella intäkter/kostnader	-2,2	-1,0	-1,8	-1,2	
Bidrag, speciella beslut över budget	-25,0	-25,0	-25,0	0,0	
Resultat	49,4	-27,0	54,1	76,4	

4.1.1 Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter har totalt ökat med cirka 29 mnkr (1,2 procent) jämfört med föregående år.

Patientintäkter har ökat 1,9 procent, prisjusteringen för 2022 var på 2 procent.

I rubriken såld vård internt ingår ersättningen för 3–19 åringar och unga vuxna. Ersättningen räknades inför året upp med 2 procent. Andelen ersatta 3-19 åringar har ökat 0,2 procent. Med hänsyn taget till volymförändring, ersättningens utveckling och andelen ersatta ökar ersättningen sammantaget med 9,2 mnkr jämfört med föregående år, en ökning med 2,2 procent.

Antalet listade unga vuxna 20-23 år ökade 2022 med ca 400. Däremot har andelen ej ersatta minskat med 6,2 procent vilket inneburit en minskning i intäkter med -3,3 mnkr jämfört med föregående år, en minskning med -4,9 procent.

I verksamhetens intäkter ingår även ersättningar via vårdöverenskommelsen. Uppdraget om att starta 4 088 ortodontibehandlingar/tandregleringsbehandlingar under året har, på grund av vakanser samt sjukdom hos både patienter och behandlare, inte uppnåtts. Detta har inneburit ca 9 mnkr lägre intäkter än beräknat.

Extra resurser om 1,8 mnkr har erhållits för förbättrad tillgänglighet avseende narkosbehandling på regionens sjukhus. Detta har varit mycket lyckosamt då väntetiderna tack vare detta har kunnat reducerats. Extra resurser har även erhållits för att förbättra tillgänglighet inom allmäntandvård och ortodonti genom att erbjuda behandling på lördagar. Även detta har genomförts med ett gott resultat.

Årets förhållandevis höga sjuklönekostnader har medfört kompensation på sammantaget 10,3 mnkr. Fjolårets motsvarande värde var 6,7 mnkr.

4.1.2 Verksamhetens kostnader

Verksamhetens kostnader har ökat med cirka 33 mnkr (1,4 procent) jämfört med föregående år. Detta är en relativt låg kostnadsutveckling, tidigare lagd prognos för året baserades på en betydligt högre kostnadsutveckling under hösten.

Det är framförallt personalkostnaderna som har ökat mindre än beräknat, cirka 4,7 mnkr vilket motsvarar 0,3 procent jämfört med föregående år. Detta beror både på minskat antal årsarbetare men också på en viss generationsväxling. Detta analyseras närmare i kapitel 3.3 Övriga personalkostnader har ökat med cirka 4,5 mnkr, vilket till största delen beror på att kostnader för kurs, utbildning och konferens har ökat efter att ha varit mycket låga under senaste åren.

Verksamhetsanknutna tjänster har ökat med cirka 6 mnkr vilket till stor del är kopplat till ökad narkosverksamhet jämfört med föregående år.

I periodens resultat inkluderas kostnader hänfödda till planerad disposition av eget kapital med 27,0 mnkr.

Kostnad för avkastningskrav till koncernen om 25 mnkr ingår.

4.2 Eget kapital och obeskattade reserver

I affärsplan 2022 finns beslut om disposition av eget kapital om sammanlagt 27,0 mnkr. I bokslut 2022 redovisas kostnader om totalt 27,0 mnkr fördelat enligt nedan:

- **Digitalisering omställning:** Fortsatt implementering av version 3 av journalsystemet T4 (sker modulvis), införande av distanskonsultationer inklusive avskrivning av utrustning, utveckling av Folktandvården online, införande av avtrycksscannrar, utveckling av övriga digitala tjänster inklusive RPA och artificiell intelligens, 14,3 mnkr.
- **Tandhygienist i kommun:** 2,8 mnkr
- **Hälsostyrd vård inklusive den nära vården:** Fortsatt genomförande av uppdrag i hälsostyrd vård, framförallt mobil hemtandvård och projektstöd, 0,8 mnkr.
- **Strategiska kompetensutvecklingsinsatser och kompetensförsörjning:** Insatser kopplade till rekrytering av tandvårdspersonal med utbildning från icke EU-land, verksamhetsförlagd kompetensutveckling för allmäntandvårdstandläkare/team i specialisttandvården samt ledarutvecklingsinsatser, 1,5 mnkr
- **Fortsatt införande av nytt arbetssätt kring riskbedömning av kemiska riskkällor:** Kostnader för ökat stöd till klinikerna i arbetet med utrensning av kemikalier inför riskbedömning, 0,6 mnkr.
- **Positioneringsarbete och kundlöfte:** Kostnader för implementering av position och kundlöfte, 2,9 mnkr.
- **Införande av kontinuerlig kundundersökning,** 0,2 mnkr.
- **Folktandvården 2030:** Kostnader för externa projektledare samt för genomförande av prototyper, 1,8 mnkr.
- **Sahlgrenska Life:** Kostnader för externa projektledare och projektledningsstöd kopplade till bygg respektive verksamhetsförändring och arbetssätt, 2,0 mnkr.

Enligt beslut i regionstyrelsen ska tandvårdsstyrelsens egna kapital från och med 2014 fördelas mellan konkurrensutsatt verksamhet och icke konkurrensutsatt verksamhet. En uppdelning har till och med 2013 skett i samråd med koncernkontoret, därefter har uppdelningen skett löpande enligt framtagen modell.

Ingående eget kapital 2022, med hänsyn tagen till återbetalning 2021, uppgick till 258,4 mnkr. Årets resultat på 49,4 mnkr kommer i samband med särredovisningen att delas upp på konkurrensutsatt verksamhet respektive konkurrenskyddad verksamhet. Därefter beräknas hur stor del som ska återbetalas till koncernen, resterande del av resultatet tillförs förvaltningens egna kapital.

4.3 Investeringar

Folktandvårdens investeringar omfattar i huvudsak digitalisering inom verksamheten, ny utrustning i samband med lokalanpassningar eller nyetablering samt reinvesteringar i dental-, steril- och radiologisk utrustning. Under senaste treårsperioden har fokus i investeringsverksamheten varit ökad digitalisering av verksamheten. Införandet av digital avtrycksteknik påbörjades under 2020 och de 134 digitala intraorala scannrar som köpts in fram till och med 2022 bedöms motsvara verksamhetens nuvarande behov för digital avtrycksteknik.

Bland pågående lokalprojekt har ett antal mindre lokalanpassningar slutförts under perioden. Vid klinikerna i Karlsborg, Gullspång, Nossebro, Olskroken och på Öckerö

har genomförts mindre men värdefulla insatser för arbetsmiljö och kundupplevelse.

Reinvesteringar i dental-, steril- och radiologisk utrustning genomförs enligt utbytesplan samt vid situationer där utrustningen är uttjänt.

Genomförda investeringar under 2022 uppgick till 23 mnkr. Dessa hänförs till digitalisering i verksamheten (6 mnkr), investeringar vid lokalanpassningar (5 mnkr) och övriga reinvesteringar i dental-, steril- och radiologisk utrustning (12 mnkr).

Avvikelsen gentemot planerad investeringsvolym är främst hänförd till förskjuten tidplan för lokalanpassningar med anledning av förhöjt kostnadsläge inom berörda branscher, samt ett reviderat behov av volymen digitala scannrar i det initiala införandet av digital avtrycksteknik.

5 Bokslutsdokumentation och noter

Bilagor finns under egen rubrik.